

Būrimas

Jürgen Kuberski

Būrimas – tai taikomoji magija, tačiau dažnai be ypatingos magijai būdingos pasaulėžiūros. Būrimo tikslas yra įsikišti į gamtos procesus (oro, derlingumo būrimai), pakenkti priešams (piktieji burtai), paveikti žmones (meilės burtai), gydyti (gydymo burtai), išvartyti arba kontroliuoti dvasias ir kt. Būrimas egzistuoja įvairiose pasaulio kultūrose bei religijose, primityvia forma jis pasireiškia tokioje išsivysčiusioje religijoje, kaip islamas, o kaip prietaras dažnai sutinkamas ir tarp krikščionių.

Su būrimu klaidingai gretinami ir kaip būrimai įvardijami iliuzionistų pasirodymai, kurių metu jie stebinančiai gudriai sukelia natūraliai nepaaiškinamas iliuzijas. Kartais tokie „burtininkai“ apsimeta turį parapsichologinių sugebėjimų, tuo klaidindami ne tik visuomenę, bet ir pačius parapsichologus. Tai, kad Uris Geleris, garsusis „šakučių lankstytojas“, anksčiau dirbo iliuzionistu, jau daug ką pasako.

„Tikrajame“, t. y. religiniame būrime nuo seno naudojamos įvairios pagalbinės priemonės. Tai talismanai, kaip tariamai magišką jėgą turintys daiktai, gali nuo savo šeimininko nutolinti ligą ir atnešti sėkmę; amuletai, kurių paskirtis apsaugoti nuo pavojų juos nešiojantį žmogų, gyvūną, pastatą ar automobilį, kuriuose jie yra; fetišai – magišką jėgą turintys daiktai, naudojami būrimo ritualų metu.

Būrimui ypatingai svarbu burtažodžiai, dažnai ilgos, perduodamos iš lūpų į lūpas formulės, kurios turi sukelti magišką poveikį. Ganėtinai žinomi tokie burtažodžiai, kaip „abakadabra“, „abaksas“; taip pat burtažodžių rinkiniai „Merzeburgo burtažodžiai“ ar „6-oji ir 7-oji Mozės knyga“. Šitokių burtažodžių rinkinių esama daugelyje religijų.

Biblija būrimą griežčiausiai atmeta. Senajame Testamente rašoma apie egiptiečius burtininkus, galėjusius pamėgdžioti Mozės padarytus stebuklus (Iš 7,11. 22; 8,3 ir kt.). Izraelio tautai griežtai draudžiama užsiiminėti būrimu (Kun 19,26; 20,27; Įst 18,10) ir klausytis burtininkų kalbų (Ps 58,6; Jer 27,9). Kadangi izraelitai buvo nepaklusnūs, tai ir tarp jų buvo užsiiminėjančių būrimu (2 Kar 17,17; Mch 5,11). Naujajame Testamente minimi tokie burtininkai, kaip Simonas ir Barjėzus (Apd 8,9; 13,6). Būrimas priskiriamas prie „kūno darbų“, kurie užtveria kelią į Dievo karalystę (Gal 5,21), o Apr 21,8 teigiama, kad burtininkai, kaip ir stabmeldžiai, Paskutiniojo Teismo dieną bus įmesti į degantį ežerą. Priimdami tikėjimą, krikščionys išsižadėjo „kūno darbų“, taigi ir būrimo. Kaip pavyzdys yra Apr 19,19, kur rašoma, kad naujai įtikėjusieji, anksčiau užsiiminėję būrimu, degino savo vertingas burtų knygas, tuo atvirai išsižadėdami būrimo.

Jürgen Kuberski, teologas, publicistas ir leidėjas

Vertė Rima Mykolaitytė